

Izrael története 2. tantárgyleírás

Az ismeretkör: Az ókori Izrael története

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 12 kr.

Tantárgyai: 1.) Izrael története 1.

2.) Izrael története 2.

3.) Izrael története 3.

4.) Izrael története 4.

(2.) Tantárgy neve: Izrael története 2.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 80% elmélet, 20% gyakorlat	
A tanóra típusa: előadás Féléves óraszám: nappali: 26 levelező: 8 Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak) : tematikus prezentációval kísért előadás	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium (szummatív írásbeli vizsga) A számonkérés anyaga: az órai előadások, az órán vetített ppt-k képanyaga, a vonatkozó bibliai szakaszok és a kötelező irodalom ismerete. A vizsga a félév teljes anyagát lefedi, minden tágabb témakörből tartalmaz kérdéseket. A vizsgára készülést egy a honlapon közzétett kérdéssor segíti. https://www.sola.hu/download/segedanyagok/teologia/Izrael_tortenete_2/Izrael_tortenete_2_kerdessor.pdf A zárthelyi írásbeli vizsgára 60 perc áll rendelkezésre. A vizsgán Biblia használható, amit a főiskola biztosít. A vizsgára való jelentkezés, a vizsga, (szükség esetén javítóvizsga, ismételt javító vizsga vagy érdemjegy javító vizsga) a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 50. és 50/A. §-a szerint történik.	
Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének alapfeltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 49/A. §-ban rögzített minimum óralátogatási kötelezettség teljesítése. Az értékelés típusa: ötfokozatú, kritériumorientált értékelés. Az írásbeli vizsgalapon minden feladat végén fel van tüntetve a maximálisan megszerezhető pontszám. Az írásbeli vizsga értékelése a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 51.§-ban rögzített szempontok szerint történik. A hallgatónak lehetősége van arra, hogy írásbeli vizsgadolgozatát az értékelés után megtekintse és arról az oktatóval konzultáljon.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Izrael története 1.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus anyaga és célja A tantárgy célja az ószövetségi Izrael történetének feldolgozása az Ószövetség könyvei alapján. A féléves kurzus során Izrael népének eredetét és korai államformáit vizsgáljuk. Az Ószövetség történeti könyvei alapján vázlatosan áttekintjük a korszak főbb bibliai eseményeit, továbbá kitérünk szövegkritikai kérdésekre és a teológiai-etikai tanulságokra. Bemutatjuk a kapcsolódó teológiai és ökortörténeti vitákat, elméleteket, továbbá az ókori közel-keleti történelem néhány fontosabb eseményét. Az eseménytörténeten túl a tematika magában foglalja az Izraellel szomszédos korabeli közel-keleti társadalmak, és kultúrák bevezetés szintű bemutatását, valamint a legfontosabb kapcsolódó régészeti emlékek elemzését.	

Témakörök:

- Viták Izrael etnogeneziséről (eredet-elméletek, kronológiai viták, régészeti háttér).
- A pusztai vándorlás eseményei és lelki tanulságai.
- Az „Ígéret földje” a vaskor korai szakaszában (nomádok és városlakók; kánaáni kultúra).
- A honfoglalás bibliai beszámolója és a földosztás.
- Izrael az ún. bírák korában: törzs kontra centralizált hatalom.
- A filiszteus kultúra eredete, az ókor nagy összeomlása
- Az egységes királyság bibliai története
- A „sötét” évszázad kortörténeti háttére, a kapcsolódó szakmai viták és régészeti eredmények bemutatása

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom

- Stramszki István-Nagy Viktória: *Izrael története*. Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzet, (bővített, átdolgozott kézirat), 2011.

Ajánlott irodalom

- Karasszon István: *Izrael története. A kezdetektől bar-Kochbáig*. Kréné Kiadó, Budapest, 2009. ISBN 9789639609617
- Miller, Maxwell – Hayes, John: *Az ókori Izrael és Júda története*. (Studia Orientalia 3), Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Piliscsaba, 2003. ISBN 9639296775
- Lawrence, Paul: *Bibliai kéziatlasz*, Kálvin Kiadó, Budapest, 2016. . ISBN 9789635582495
- Hodossy-Takács Előd: Júda államisége: Gondolatok államfejlődésről, elfeledett királyságokról és deuteronomista tradíciókról, in: Koltai K. (szerk.): *Schweitzer-lectures. Tanulmánykötet a Magyar Hebraisztikai Társaság által rendezett 2017-es emlékkonferencia anyagából*, L’Harmattan – Magyar Hebraisztikai Társaság, Budapest, 2018, pp. 13–26. ISBN 9786150038254

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása (magában foglalja)

- Izrael ószövetségi történelmének (az adott félévben tárgyalt korszakának) átfogó ismeretét,
- beleértve a kortörténeti háttér és szokások alap szintű ismeretét is.
- Az eseménytörténeten túl eszmei és teológiai-etikai tanulságok ismerete.
- A kapcsolódó szakmai viták és az alapvető szakirodalom ismerete.

b) képességei

- Képes a szakterületéhez tartozó szakirodalom feltárására, értelmezésére és önálló feldolgozására.
- Képes arra, hogy akár előszóban, akár írásban összefoglalja saját álláspontját, tudományos igénnyel érveljen mellette, vagy dialógusban, vitában vegyen részt.

c) attitűdje

- A tanult történetek feldolgozása és értelmezése által a reális énkép kialakítására és személyisége fejlesztésére törekszik.
- Meghallgatja, mérlegeli mások álláspontját, tiszteletben tartja az övétől eltérő vallási, lelkiismereti meggyőződést.
- A kurzus további célja a történelem-szemlélet fejlesztése és a történelmi-tudatosságra nevelés.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik egyéni felelősségtudattal, álláspontját körültekintően alakítja ki, hogy az másokat emberi méltóságukban ne sértsen,
- elutasít, nem alkalmaz érzelmi, vagy ideológiai jellegű manipulációt.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Prancz Zoltán tanszékvezető főiskolai tanár**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Nagy Viktória tanársegéd**